

Dyscalculieprotocol

Vlaardingen, september 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Visie van de school
3. Begeleiding
 - 3.1 Aanpak in de klas
 - 3.2 Hulpmiddelen voor examenkandidaten
 - 3.3 De rekentoets
 - 3.4 Ondersteuning docenten
 - 3.5 Faciliteiten voor leerlingen
4. Communicatie
5. Algemene wettelijke informatie
 - 5.1 Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte
 - 5.2 Artikel 55 van het eindexamenbesluit

1. Inleiding

Dyscalculie is door de overheid erkend als leerprobleem. Dat betekent dat er voor de leerlingen met dyscalculie ondersteuning is en hoort te zijn. In dit protocol beschrijven we hoe we op het Groen van Prinstererlyceum omgaan met leerlingen met dyscalculie.

Wat is dyscalculie?

Definitie uit 'Protocol Ernstige RekenWiskundeproblemen en Dyscalculie VO' (ERDW VO): "De meningen zijn nog verdeeld over wat dyscalculie is en over wat de oorzaak van dyscalculie is. Geen verschil van mening is er over het feit dat er leerlingen zijn die ernstige rekenproblemen ervaren. In de protocollen ERDW VO gaan wij ervan uit dat ernstige rekenproblemen en dyscalculie alleen van elkaar te onderscheiden zijn door de hardnekkigheid van die problemen."

Het protocol ERDW VO stelt verder:

- **De voorwaarden voor het afgeven van een dyscalculieverklaring**

De leerling beschikt over voldoende intelligentie (ons advies: vanaf TIQ 85). - Er is een grote discrepantie tussen de ontwikkeling van de leerling in het algemeen en zijn rekenontwikkeling. - De achterstand is hardnekkig. De leerling laat, ondanks gerichte en deskundige begeleiding, bijna geen vooruitgang zien. Dit is vastgesteld op grond van zowel een kwalitatieve als een kwantitatieve analyse van leerresultaten van de leerling. - De problemen zijn ontstaan vanaf het verwerven van de basisvaardigheden in het domein getallen en beïnvloeden ook de ontwikkeling op het domein verhoudingen en het domein meten en meetkunde (inclusief de leerstoflijnen tijd en geld).

- **Consequenties van dyscalculie**

Zowel in wiskunde als in andere vakken (zoals natuurkunde, scheikunde, aardrijkskunde, economie, techniek) is gebrek aan basale rekenvaardigheden een handicap. - Gedurende de hele schoolloopbaan én in het maatschappelijk verkeer blijft die beperkte rekenvaardigheid storen, vanwege het praktische ongemak en door de sociaal-emotionele gevolgen. - Problemen met de basisvaardigheden blijven ook op latere leeftijd bestaan en daarmee de invloed op beroepsperspectieven en maatschappelijke redzaamheid. - Sommige beroepsopleidingen zijn geblokkeerd en bepaalde beroepen zijn uitgesloten.

Het Groen van Prinstererlyceum te Vlaardingenvolgt het Protocol ERDW VO. Het beleid t.a.v. dyscalculie is onderdeel van het schoolbrede Rekenbeleid. Dit protocol is dan ook als bijlage toegevoegd aan het Rekenbeleidsplan.

2. Visie van de school

Het Groen van Prinstererlyceum behoort tot de Lentiz onderwijsgroep. Deze onderwijsgroep is inhoudelijk een samenwerkingsstichting. Onder deze onderwijsgroep vallen elf middelbare scholen uit Schiedam, Vlaardingen, Maassluis, Maasland, Naaldwijk, De Lier en Delft. De visie van de Lentiz onderwijsgroep luidt:

“De wereld verandert steeds sneller en wordt meer en meer complex. De Lentiz onderwijsgroep is naar buiten gericht en speelt een actieve rol bij deze ontwikkelingen. We richten ons onderwijs zodanig in dat leerlingen goed worden toegerust om zich een volwaardige plaats in de samenleving te verwerven.” (Lentiz Groen van Prinstererlyceum, 2010).

Naast de visie en de missie van de Lentiz onderwijsgroep heeft het Groen van Prinstererlyceum ook een eigen visie en missie. De visie van het Groen van Prinstererlyceum is:

“Vanuit de identiteit van de Lentiz onderwijsgroep dragen wij bij aan de ontwikkeling van de leerlingen tot zelfstandige en zelfverantwoordelijke burgers die hun capaciteiten optimaal ontwikkelen.” (Lentiz Groen van Prinstererlyceum, 2010).

De bijbehorende missie is de volgende:

“Het Groen van Prinstererlyceum wil leerlingen opleiden voor een diploma dat het beste past bij de kennis en belangstelling van de leerlingen, maar daarnaast ook aandacht besteden aan de emotionele en sociale ontwikkeling van de leerlingen en de vorming van zelfstandige mensen bewerkstelligen. Dit alles in een veilige, maar uitdagende omgeving waarin wordt omgezien naar elkaar, waarin er persoonlijke aandacht en respect is voor de ander.”

Binnen de school stuurt de zorgcoördinator in samenwerking met de rekencoördinator de begeleiding van de leerling aan.

3. Begeleiding

3.1 Hulpmiddelen in de klas

De leerling heeft op grond van het dyscalculiebeleid recht op:

- Tijdverlenging van 20% t.o.v. de overige leerlingen voor dezelfde toets. Dit geldt bij alle vakken waarbij gerekend moet worden.
- Een duidelijke kopie, een goede lay-out en een duidelijke drukletter (Arial 12).
- Het gebruik van een rekenmachine bij alle vakken met uitzondering van het vak Rekenen. Dit geldt ook voor het maken van toetsen.
- Het gebruik van de door de CvTE vastgestelde standaard rekenkaart.
- Indien mogelijk extra mondelinge uitleg en overhoringen

3.2 Hulpmiddelen voor examenkandidaten

In de bovenbouw gelden daarnaast de volgende regels voor de school- en centrale examens;

- Tijdverlenging van maximaal 30 minuten.
- Een rekenmachine is bij alle examens voor alle kandidaten toegestaan. Dit geldt niet voor de rekentoets: hierbij kan alleen de digitale rekenmachine worden gebruikt bij de opgaven waarbij deze verschijnt;
- Er mag geen gebruik gemaakt worden van extra informatiemateriaal (o.a. rekenkaart) met uitzondering van de rekentoets.

Binnen het Groen van Prinstererlyceum is een examensecretaris aanwezig. De examensecretaris organiseert het centraal examen binnen de school. De examensecretaris inventariseert met de zorgcoördinator en rekencoördinator welke leerlingen dyscalculie hebben en gaat na welke faciliteiten deze leerlingen nodig hebben. De benodigde faciliteiten worden doorgegeven aan de Onderwijsinspectie, zodat de inspectie op de hoogte is van de gebruikte middelen.

3.3. De rekentoets

In het examenjaar maakt de examenkandidaat de rekentoets. Als blijkt dat de rekentoets niet voldoende gemaakt kan worden, kan de examenkandidaat de ER-toets (Ernstige Rekenproblemen-toets) maken.

De ER-toets is geen gemakkelijkere toets, echter is de set opgaven aangepast zodat de leerlingen beter kan laten zien waartoe hij in staat is en niet bij elke opgave vastloopt vanwege zijn beperking. Bij deze toets mag de leerling gebruik maken van de aanvullende rekenkaart.

Er zal zichtbaar op de cijferlijst komen te staan dat de leerling het resultaat voor rekenen heeft behaald met de aangepaste rekentoets. Dit kan consequenties hebben voor toelating vervolgopleiding.

3.4. Ondersteuning docenten

De rekencoördinator ondersteunt de docenten. De docenten kunnen bij de rekencoördinator terecht als zij vragen hebben over een dyscalculie-lerling, over mogelijke hulpmiddelen of over andere dyscalculie-onderwerpen.

Alle contacten tussen rekencoördinator, zorgcoördinator, leerling, docent en/of ouders worden in SOMtoday geplaatst.

3.5 Faciliteiten voor leerlingen

De dyscalculiectische leerlingen krijgen op school een dyscalculiepas wanneer de diagnoseverklaring bij de zorgcoördinator is ingeleverd. Op deze pas staat vermeld van welke hulpmiddelen de desbetreffende leerling gebruik maakt.

Daarnaast krijgt de dyscalculiectische leerling jaarlijks een licentie van de adaptieve digitale rekenmethode Stimmit-rekenen. Op deze manier kan de leerling extra rekenkilometers maken.

4. Communicatie

De zorgcoördinator is het centrale aanspreekpunt binnen de school voor alle zaken met betrekking tot dyscalculie.

Wanneer een docent vermoedt dat een leerling dyscalculie kenmerken heeft neemt hij/zij contact op met de zorgcoördinator. Hier dient men zorgvuldig mee om te gaan om geen valse verwachtingen te scheppen. Bij gegronde redenen om extern nader onderzoek te laten doen, zal de zorgcoördinator zorgen voor een doorverwijzing. De zorgcoördinator volgt het onderzoeksproces en onderhoudt het contact met ouders/verzorgers.

5. Algemene wettelijke informatie

5.1. Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte

De Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte houdt in dat er geen onderscheid gemaakt mag worden tussen personen op grond van een werkelijke of vermeende handicap of chronische ziekte (Wetboek Online, 2003). De school is volgens deze wet verplicht doeltreffende aanpassingen te verrichten, tenzij deze een onevenredige belasting vormen. Volgens artikel 4 van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte, is onderscheid verboden bij het laten volgen van onderwijs, scholing en vorming tijdens of voorafgaand aan een arbeidsverhouding. En artikel 6 voegt daar nog aan toe dat onderscheid verboden is bij:

- a. het verlenen van toegang tot en het geven van loopbaanoriëntatie en beroepskeuzevoorlichting;
- b. het verlenen van toegang tot, het aanbieden van, het afnemen van toetsen tijdens en het afsluiten van onderwijs dat gericht is op toetreding tot en functioneren op de arbeidsmarkt.

Het Groen van Prinstererlyceum heeft volgens deze wet de verplichting en verantwoordelijkheid om voorgeschreven leermiddelen, zoals aangepaste schoolboeken, gratis ter beschikking te stellen voor de dyslectische leerlingen.

Dit geldt echter alleen als uit de rapportage en/of het oordeel van de dyslexiecoach blijkt dat hieraan behoefte is.

5.2 Artikel 55 van het Eindexamenbesluit

Alle rechten en plichten van een dyscalculiectische leerling zijn terug te vinden in Artikel 55 van het Eindexamenbesluit. Deze rechten en plichten worden vastgesteld door het College van Examen (CvE) en worden jaarlijks gepubliceerd op www.examenblad.nl. Voor de dyscalculiectische leerlingen staat hier het volgende:

Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo - Artikel 55. Afwijking wijze van examineren.

1.

De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

2.

Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:

a.

er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,

b.

de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en

C.

een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.